

A°. 1827.

ARNHEMSCHE

Donderdag

COURANT.

den 4 Januarij.

FRANKFORT, den 1. Januarij.

Brieven uit Triest verzekeren, dat de Egiptische vloot, sterk 85 zeilen, eindelijk met mond- en kriegsbehoeften van Alexandria naar Navarino vertrokken is.

Berigten uit Konstantinopel, van den 25. November, bevelen, dat de Fransche gezant mede onderhandelt tot eene schikking tusschen de Porte en Griekenland, en eene staking der vijandelijkheid tusschen beide partijen voorgesteld heeft.

Uit Lissabon heeft men berigt, dat het voor de Grieken bestemde fregat uit Amerika te Malta is aangekomen.

ROME, den 16. December.

De hertog van Laval-Montmorency, ambassadeur van Frankrijk, heeft den 7. aan den heiligen vader de officieren van de Fransche goelet de Torche voorgesteld, aan boord van welke de Romeinsche onderdanen zijn wedergekomen, die door de Algerijnen gevangen genomen waren, en door tusschenkomst van Z. M. den Koning van Frankrijk zijn bevrijd. Z. H. heeft aan elk dezer officieren eene medalje, tot aandenken van deze gebeurtenis, overhandigd.

LISSABON, den 13. December.

In een verslag, hetwelk de minister van buitenlandsche zaken dezer dagen in de kamer der afgevaardigden heeft gedaan, vindt men aangevoerd, dat de groote mogendheden van Europa de wettigheid der nieuwe orde van zaken in Portugal hebben erkend; terwijl door den minister, ten aanzien van Spanje, het volgende is gezegd:

» In de maand Julij, zoodra er maatregelen waren genomen tot het afleggen van den eed op het constitutionnele charter, namen de intrigues van Spanje toe en de desertie uit Portugal begonnen. De Portugeesche deserteurs niet alleen in Spanje ontvangen, maar wel onthaald zijnde, noodigden zij hunne makkers uit om dezelfde misdaad te plezen. Eenige Portugezen, die eertitels en aanzienlijke posten verkregen hadden, dienden Spanje tot handlangers, door de soldaten tot desertie uit te lokken, de wettigheid van don Pedro aan te randen, en de onkundige bevolking te maken, dat de constitutie tegen den troon en het altaar gerigt was.

Mijn eerste werk, bij het aanvaarden van mijnen post, was derhalve, aan onzen zaakgelaste te Madrid order gegeven, om van Z. Kath. M. de uitvoering der tusschen Portugal en Spanje bestaande traktaten te vorderen; dan toen de door mij, in naam van de infante regentes gegevene, orders te Madrid aankwamen, had de zaakgelaste reeds verklaard, dat hij geen eed op het constitutionnele charter zou doen. Dienvolgens werden die orders niet met den nodigen spoed uitgevoerd. Ik kan niet voorbij aan te merken, dat het misdadige gedrag van dien zaakgelaste veel invloed heeft gehad op den ongelukkigen keer, die onze betrekkingen met Spanje genomen hebben. In die omstandigheden, besloot de infante den graaf van Villa-Real in hoedanigheid van buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister naar Madrid te zenden, ten einde de orders uit te voeren, welke de zaakgelaste onuitgevoerd gelaten had.

Dan hoe groot was de verwondering van het gouvernement, toen het vernam, dat de graaf Villa-Real door het hof van Madrid niet was aangenomen geworden! Die daadzaak alleen billijkt eene vriendschapsbreuk met dit hof. Doch het gouvernement, onderrigt dat het Madridsche kabinet door eene factie geregeerd wordt, en wijders bewijs willende geven van de gematigdheid zijner beginselen en van zijn opregt verlangen om met overleg zijner bondgenooten te handelen, door hunnen raad zorgvuldig op te volgen, werd aan den minister last gegeven om zich alleen met de uitvoering der traktaten onledig te houden, of ten minste zijne aandacht op de wedergifte van de geplunderde en door de deserteurs naar Spanje vervoerde goederen te vestigen, alsmede de verwijdering der deserteurs van de grenzen en hunne verspreiding te vorderen. Niet alleen gaven ons de traktaten recht op deze vordering; maar wij zouden ook nog de uitlevering dezer deserteurs en schuldigen aan hoog verraad hebben kunnen eischen.

» Het schijnt, dat het Spaansche gouvernement geen oogenblik moest aarzelen om onze aanvragen in te willigen; maar zoo was het niet, ondanks de ijverige medewerking van het Engelsche gouvernement, dat zich onze belangen als zijne eigene aantrok. Als Portugees, zal het mij zonder twijfel vergund zijn, mijne erkentelijkheid jegens den doorluchtigen monarch, die over Groot-Brittanniën gesteld is, te betuigen, evenzeer als aan zijne verlichte ministers, aan den Engelschen minister bij het hof van Madrid, en inzonderheid aan mijnen veel geachten vriend, sir William Pitt, wien de belangen van Portugal zoo lief als die van zijn vaderland zijn.

» Uiteindelijk, ten gevolge van dringende vertogen, verklaarde de minister van buitenlandsche zaken van Z. Kath. M. dat er orders waren gesteld op de uitlevering der door de Portugeesche deserteurs geroofde goederen, op de verspreiding dezer deserteurs en de verwijdering uit Spanje van den eerwaerdigen Burggraaf van Canellas. Maar werden die orders gesteld? Ik weet het niet. Werden zij uitgevoerd? Zeker niet. De kapiteins-ge-

nehaal, die ze moesten uitvoeren, hebben ze nooit ontvangen. Zou men kunnen gelooven, dat de trouweloosheid en onzedelijkheid van een gouvernement zoo ver zonden kunnen gaan?

Laat ons nu zien, wat de Portugeesche rebellen middelerwijl, met toestemming van de Spaansche overheden, uitvoerden. De eenen zochten, door alle middelen in hunne magt, om de bevolking van de grenzen te plagen en te verleiden; de anderen beraamden plannen van aanval, nog anderen, in grooten getale bijeen, zwoeren eeden tegen hunne wettigen soeverein en de grondwetten der Portugeesche monarchie, zij waren zelfs zoo schaamteloos van uitheemsche vorsten uit te roepen, als recht hebbende op de kroon van Portugal.

LONDEN, den 29. December.

De hertog van York ligt gevaarlijk ziek.

— De dood van Buonaparte, zegt de *Morning Herald*, moet beschouwd worden als een der grootste ongelukken, welke ons heeft kunnen overkomen. Zonder deze noodlottige gebeurtenis, zou Spanje in 1823 niet door de Fransche troepen zijn overveldigd geworden, en Engeland zou in dezen oogenblik niet genoodzaakt zijn groote kosten te maken om Portugal te hulp te komen. Eene eenvoudige bedreiging van het Britsche gouvernement zou het Fransche hof en de geestelijkheid zoo gedwee gemaakt hebben, als zij in 1815, tijdens de tweede herstelling, waren. Wij twijfelen niet of de geestelijkheid is de oorzaak en den oorsprong van alle deze beroerten. Zelfs voor den dood van Napoleon, gaven de priesters reeds blijken van den geest, die hen thans bezielt. Maar sedert dat de missionarissen in Frankrijk zijn ingevoerd, hebben zij zich geheel ontmaskerd; de kerkelijke begrafenissen werden geweigerd of toegestaan naar het goeddunken der priesters; men verbood het volk de vermakelijkheden, waarmede hetzelfde gewoon was zich op feestdagen te verlustigen: kortom, men verwaarloosde niets om de geestelijkheid weder in het genot te stellen van die voorregten, welke zij bezat in de tijden van barbaarsheid. Dergelijke pogingen worden niet ongestraft gedaan, en wij gelooven, dat het grootste gedeelte der Fransche natie even grooten weerzin heeft tegen den wereldlijken invloed der geestelijkheid, als het Engelsche volk had ongevat tegen de aanhangers van Koning Jacob II. Door te volharderen bij een dusdanig beleid, zou Frankrijk in dien zelfden toestand worden terug gebragt, waarin Engeland zich voor anderhalve eeuw bevond.

Men leest in de Engelsche dagbladen het volgende berigt, nopens den markies van Chaves:

» De markies van Chaves, die zich aan het hoofd der opstandelingen in het Noord-Oosten van Portugal bevindt, is van het geslacht van Silveira, eene der rijkste, zoo niet de allerrijkste familien van Portugal. Men verhaalt van hem, dat hij zijne bezittingen uitermate heeft vermeerderd, door, in den laatsten oorlog, muilezels en levensmiddelen aan de Engelsche troepen in Portugal te leveren. Hij is te midden van het genot zijnes overvloeds; want zijne goederen zijn in het oude Portugal en bijzonder in die streken gelegen, waar hij den oorlog voert; terwijl het grootste gedeelte van den Portugeeschen adel, als een gedeelte van dezelfde eigendommen in Braziliën hebbende, door de afscheiding der beide landen verarmd is. Hij schijnt thans over onnoemelijke sommen te kunnen beschikken, en zijne betrekkingen met de Joden, de rijkste kapitalisten van Portugal, zijn zeer uitgebreid. Men weet dat de Joden geen geld schieten zonder voldoende zekerheid, en daar de landgoederen van den markies, uit hoofde van zijn gedrag, door het Gouvernement zijn in beslag genomen, moeten zijne Israelitische helpers, ten gevolge van stellige berigten, een groot vertrouwen op de zaak van den markies hebben, omdat zij voortgaan met hem te ondersteunen.

Zeker is het, dat deze opstandeling geld in overvloed heeft; hij betaalt zijne soldaten en lokt de boeren door zeer aanzienlijke premien uit. De dolende monniken en priesters, die het land als Engelen der duisternis doorkruisen en de arme bijgeloovigen aansporen om voor de kerk en den Koning op te staan, ontvangen aanzienlijke belooningen. Antonio de Silveira, broeder van den markies, is, eenigen tijd te Rome en te Madrid geweest, van waar hij waarschijnlijk eene menigte gelds en eenen goeden voorraad bullen en volkomene aflaten heeft medegebragt, om de zaak der opstandelingen te begunstigen. Dezelve bevindt zich thans op de noordelijke grenzen van Portugal, alwaar hij de pogingen van zijnen broeder onderschraagt. Men meende dat hij voornemens was Chaves te overrompelen, terwijl zijn broeder Branganza aanviel; doch ziende, dat de eerste dier steden door de liberale partij wel verdedigd werd, bleef hij werkeloos op de grenzen. De markies is eene der gunstelingen geweest van de Koningin, welke, gelijk men weet, heeft willen ontsnappen, om zich aan het hoofd der opstandelingen te stellen; eene kleine en zwakke oude vrouw aan het hoofd van het legioen des geloofs, zoude een zeldzaam schouwspel hebben opgeleyerd. De markies is ook de persoonlijke vriend van don Miguel geweest. Wij gelooven dat deze rebel goed bekend is bij den hertog van Wellington en den maarschalk

Baresford, en wij hopen, dat deze hem de gelegenheid zullen benemen, om voortaan kwaad te doen.

PARYS, den 30. December.

De ministers hebben hun ontwerp van wet over de politie der dagbladen reeds aan de kamer der afgevaardigden voorgedragen. Geen geschrift van vijf vellen en daar beneden mag verhoed of uitgegeven worden, dan vijf dagen na dat daarvan aangifte aan de politie is gedaan, op eene boete van drie hundert franken en de vernietiging der uitgave. Het misdrijf van uitgave en de poging tot dit misdrijf zullen dezelfde straf ten gevolge hebben. Elk geschrift van vijf vellen en daar beneden zal aan zeventig onderworpen zijn. Geen dagblad of tijdschrift, hoegenaamd, zal kunnen uitgegeven worden, ten zij vooraf aangifte is gedaan van den naam der eigenaren, hunne woonplaats en de toegelaten drukkerij van waar het dagblad zal komen. De bestaande dagbladen zijn aan dezelfde aangifte onderworpen. De naam der eigenaren zal aan het hoofd van elk blad gedrukt worden, op eene boete van 500 franken. De eigenaars zullen borgtocht moeten stellen. Geene geschriften over daden uit het privaat leven van eenen levenden mogen uitgegeven worden, op eene boete van 500 fr. De drukkers van veroordeelde geschriften zullen voor de boete en kosten aansprakelijk zijn.

Toen de minister van justitie, in de kamer der afgevaardigden, het ontwerp van wet op de politie van de drukkers wilde voorlezen, werd hij door den heer Casimir Perrier in de rede gevallen, die bij het verlaten der zaal zeide: » Ontwerp van wet. Eenig artikel: De drukkerijen worden in Frankrijk afgeschaffd en naar de Nederlanden overgebracht, ten voordeele van den vreedelijken en der vrije landen. » De minister keerde zich naar hem toe en hernam: » Ik hoop, mijnheer Casimir Perrier, dat, wanneer gij het ontwerp van wet zult hebben hooren lezen, gij daarvan geheel andere gedachten zult hebben. » De heer Benjamin Constant antwoordde daarop: » Het is maar al te wel bekend, » en na het lezen van het eerste hoofdstuk: » Het is duidelijk de wederinvoering van de censuur. »

Een der dagbladen laat zich over dit ontwerp aldus uit: » Men had alle mogelijke hoop na het adres der kamer van de afgevaardigden, waarin met duidelijke woorden werd gezegd: » Frankrijk bevestigt de vrijheid van drukkers. » Welke eene verslagenheid of liever openbare rouw had er derhalve niet plaats, toen de eerste geruchten van dit ontwerp van wet verspreid werden! Hoe gewoon men ook was aan het stelsel van ministerieel bedrog, wilde men echter daaraan geen geloof slaan; nu heeft men hetzelfde gelezen, en zoowel op alle openbare plaatsen, als in bijzondere kringen, is het eenparig verfoeid geworden.

De reeds zoo zeer lijdende boekhandel heeft afgedaan; de letterkunde is van de algemeene bescherming uitgesloten; er is niemand te Parys, er zal niemand in Frankrijk gevonden worden, die dit ontwerp niet beschouwt als tegen alle openbaarmaking en tegen alle verlichting den oorlog verklarende, en het bijgeloof, de dwespeucht en alle lage en schandelijke neigingen der apostolische factie begunstigende.

Men zegt dat de heer Guizot ons gouvernement heeft beleedigd; hoe handelt de heer Peffronnet (minister van justitie, die het ontwerp gemaakt heeft) nu ten aanzien der natie zelve? Is hier niet de grootste hoon voor de beschaving, voor de kunsten, letteren en alle menschelijke wetenschappen, voor de kamer der afgevaardigden, welke daags te voren hare liefde voor de vrijheid der drukkers had betuigd, voor de kamer der pairs, die zich niet minder krachtig ten behoeve der vrijheid heeft uitgesproken?

Frankrijk, hetwelk hare woorden met blijdschap heeft gehoord, hoopt, dat zij het ontwerp, als eener verlichte natie onwaardig, zullen verwerpen. Dat ieder mensch van goede trouw slechts het ontwerp leze en hij zal daarover een oordeel kunnen vellen! Ziedaar het nieuwejaars-geschenk, hetwelk de Jezuiten aan Frankrijk doen!

Men verzekert, dat de heer Villa Hermosa, Spaansch ambassadeur te Parys, bij het ministerie van buitenlandse zaken eene nota heeft overgelegd, waarin hij zich beklagt over de verklaring, door hetzelfde in de kamer der pairs gedaan, en eenige inlichtingen verzocht omtrent zinsneden, waarin hij eene hevige beschuldiging tegen zijn gouvernement meent te zien.

Men leest in het Memorial Bordelais: » Wij hebben de volgende berichten ontvangen, voor wier echtheid wij durven instaan: De brigadier Mages, die in ALEN-TEJO het bevel voerde over 2000 Portugesche opstandelingen, is te Forte Legre achterhaald en te Arronches, dicht bij de grenzen, op de vlucht gejaagd, door 4000 constitutionnellen, die hem tot op het Spaansche grondgebied vervolgd hebben.

Het korps van den markies van Chaves bevindt zich steeds in de omstreken van de stad van dien naam, en de constitutionnellen, die de troepen van Mages verstrooid hebben, trekken tegen hem op.

Den 18. waren er nog geene Engelsche troepen te Lissabon ontschoept. De Indicateur van Bordeaux bevat dezelfde tijding. De ministerieele Etouffe, die dezelfde heeft overgenomen, zegt dat de ministerie de tijdingen van den Indicateur en den Memorial over, zonder voor de echtheid in te staan. De Quotidienne zegt dat het ministerie berichten heeft ontvangen, welke hetzelfde niet openbaar maakt. Als dit zoo is, zal de Quotidienne dezelve waarschijnlijk wel kennen; maar waarom deelt zij die dan niet mede? Zij maakt volstrekt geene zwaarigheid, zelfs de zoodanige te vermelden, welke bij niemand zijn ontvangen.

Een dagblad der zuidelijke departementen meldt, dat Koning Ferdinand aan zijnen neef, den Koning van Frankrijk, geschreven heeft, dat hij niet kan toegeven aan het door den Franschen zaaigelaste en den Engelschen gezant genite verlangen, om verandering in zijne regering wijze te maken; dat hij de regten zijner souvereiniteit onverkort wil behouden, en ook de groote meerderheid zijner onderdanen sterk aan de oude gebruiken gekleefd, en afkeerig van eene vertegenwoordigende regering is. De ministerie Etouffe wil van deze tijding niets weten.

ARNHEM, den 4. Januarij.

Het water is hoog in den Rijn aan de Paal:

Den 3. Jan. 1 El 1 Palm 0 Duna; gewassen 20 D. gevallen 0 D

Den 4. dito. 1 El 3 Balru 0 Duna; gewassen 20 D. gevallen 0 D

ARNHEM, den 28. December 1826.

Heden beviel zeer voorspoedig van eenen Zoon, de Hoog Wel Geboren Vrouwe C. R. C. FLAMMENT, Echtgenote van den Hoog Wel Geboren Heer en Mr. J. N. W. A. BARON VAN HUGENPOTH tot ABRDT, Advokaat en Notaris, wonende te Arnhem.

Met Gods bijstand, verlost heden van eene DOCHTER, G. P. J. GALLUTZY, geliefde Huisvrouw van WAGENINGEN, L. W. VAN DE SIEPKAMP. Den 31. December 1826.

Heden avond, circa tien uren, overleed alhier, aan eene ziekte van slechts weinige dagen, de Wel Edele Heer GERIT JOORMAN VAN WYK, Wed. naar van Jufvrouw CHRISTINA SCHERPERKAMP, oud Lid van den Raad en Ontvanger deze Stad, in den ouderdom van ruim vier en vijftig jaren.

W. MERKES, Executief Testamentair. WAGENINGEN, den 24. December 1826.

DE GOUVERNEUR DER PROVINCIE GELDERLAND,

Noodigt bij deze uit, alle JONGELINGEN, niet beneden de 17 jaren oud, bewijzen kunnende produceeren van een ordentlijk en onbesproken gedrag, gezond en sterk van lichaamsgeest, lang ter been en goed van gezigt; wijders bekend met de Nederlandsche taal, eene goede hand schrijvende, mitsgaders niet onervaren zijnde in de rekenkunde, en welke genegen mogten zijn, om bij de Landmeting voor het Kadaster in gemelde Provincie te worden geëmployeerd, om zich hoe eerder des te beter te willen verwoegen bij den Ingenieur Verificateur van het Kadaster te Arnhem, ten einde door dezen te worden geëxamineerd, en de noodige vereischten behoudende; alsdan vervolgens in bovengemelde betrekking bij het Kadaster, op de convenueelste wijze, in het werk te worden gesteld.

De Gouverneur voornoemd, VAN HEECKEREN VAN KELL.

Met primo Mei 1827. TE HUUR, in eene der voornaamste Straaten deze Stad, een zeer logeabel BOVENHUIS, bestaande uit twee groote Behangen KAMERS, aan de straat gelegen, en in eene ACHTERKAMER; te zamen van 2 STOOKPLAATSEN voorzien; vrij PORTAAL met eene SLAAPPLAATS, en het gebruik van ZOLDER, Kelder, KEUKEN enz. — Nadere informatie te bekomen onder Lett. A., ter Boek- en Courant-Drukkerij van C. A. THIEME, te Arnhem.

Bepaling der Afvaart van de STOOMBOOTEN van de NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPY, gedurende de maanden Januarij en Februarij.

Van Rotterdam naar Nijmegen: Elken Zondag, Woensdag en Vrijdag, des morgens ten 5 ure. en Maandag den 8. Januarij (in plaats van naar Arnhem) naar Nijmegen 's morgens ten 5 ure.

Van Nijmegen naar Rotterdam: Elken Maandag en Donderdag, des morgens ten 7 ure. des Woensdags ten 11½ ure. En Dingsdag den 9 Januarij ten 9½ ure.

Van Nijmegen naar Keulen: Elken Zaterdag des morgens ten 5 ure.

Van Keulen naar Nijmegen: Elken Dingsdag des morgens ten 6½ ure.

Van Rotterdam naar Arnhem: Elken Maandag des morgens ten 6 ure.

Van Arnhem naar Rotterdam: Dingsdag den 9 Januarij des morgens ten 7 ure.

NB. Door den lagen Stand der Rivier zal de Stoomboot, die anders op Arnhem zoude varen, den 8. en 9. Januarij, volgens bovenstaand berigt, de dienst verrigten.

De vaart van Rotterdam naar Antwerpen, Ter Veere enz. enz. is bepaald, zoo als bij Biljetten is bekend gemaakt. Informatie zijnde te bekomen ten kantore van de Agenten van voornoemde Maatschappij, de Heeren V. A. A. L. M. A. N. en F. R. E. E. L. S. te Nijmegen, en bij den Heer G. H. M. O. L. L. te Arnhem.

* Bij G. O. V. E. R. M. A. N., in de Galanterie Winkel in de Bakkerstraat te Arnhem, worden de zoo gerandomeerde Tandmiddelen, bereid door S. F. M. O. N. N. A. T. H. A. N. S. D. E. N. T. Z., Hof Tandmeester van Z. M. den Koning, en met deszelfs Broeder S. N. A. T. H. A. N. S. D. E. N. T. Z., Tandmeester van Z. H. den Prins van Oranje, en tevens van Z. K. H. Prins F. R. E. D. E. R. I. K. der Nederlanden, enz. enz. in commissie verkocht, als: Paertwasing en Tant-Opiat, dienende om het gebit te versterken, de Tand en Kiezen te zuiveren, en tot in den hoogen ouderdom te conserveren a f 2-10. Een ventable Mondspoeling voor Smeris, Rheumatisme, Rhumatique pijn in den Mond, en bijzonder tot het aanheffen en versterken van het Tandvleesch a f 3-0. Een Tandpoeder tot zuivering der Tand en 10 St. Een Tandpoeder om de Tand en ivoor wit te maken, zonder het glazuur te benadelen a f 1-2. Een Eau de Blanchard, om Kies- en Tandpijn, Zinkens &c. te verdriven a f 1-5. Poudre Dentifrice et Antiscorboutique a f 2-0. Als ook het zoo zeer bekende Sayon de Paris, voor Zomervlakken en Winterhanden, verzoemende in korten tijd alle Velonsteking, Jenken, Spannen, Knuten, Wikkelen, roede Opdragtigheid, Schilverschijning in het aangrijp, of waar die geplaatst is, maakt die in het kort zeer geel of bruin van verwe zijn, dat het vel aeneerwaert en vernaam wordt a f 1.

NB. De Potjes en Flesjes zijn alle met Cachetten en Buisjes, die gebruikt moeten worden, voorzien, en ook te bekomen te Nijmegen bij de Gezusters LABEE, in de Galanterie Winkel, in de Houtstraat; Zuydam, OEFFELMAN, Boekverkooper op de Markt; Deventer, VAN HEECKEN in de Galanterie Winkel; Zuydam, J. C. M. A. L. in de Galanterie Winkel in de Diezerstraat; Kampen, G. J. POORT; en alom in de meeste Steden.